

Ponuka pre školy

Vzdelávacie programy

► ČO JE TO MÚZEUM?

Miesto: Expozícia dejín mesta, Stará radnica
Múzeum je otvorené celoročne.

Trvanie: 60 minút

Vhodné pre: MŠ, I. stupeň ZŠ, II. stupeň ZŠ

Prepojenie na iŠVP:

MŠ // Človek a spoločnosť

ZŠ // dejepis

5. ročník

Človek v premenách času a priestoru

- ☀ Klúčové slová: múzeum, knižnica, archív, mapa, fungovanie múzea, činnosti múzea, knihovník, kustód, reštaurátor, kurátor

Čo je to múzeum? Kto v ňom pracuje? Ako múzeum funguje a čo také múzeum robí? Radi zodpovieme tieto aj ďalšie otázky. Spolu so žiakmi a žiačkami si vysvetlíme, ako múzeum vzniká a aké zaujímavé veci robí. Vyskúšame si aj prácu odborných pracovníkov múzea, ako je knihovník, reštaurátorka, kustód a kurátorka alebo aj výstavný architekt. V múzeu sa deje množstvo zaujímavých vecí a žiaci a žiačky sa môžu na chvíľu stať ich súčasťou.

► KTO JE TO ARCHEOLÓG?

Miesto: Antická Gerulata
Múzeum je otvorené od apríla do októbra.

Trvanie: 60 minút

Vhodné pre: MŠ, I. stupeň ZŠ, II. stupeň ZŠ

Prepojenie na iŠVP:

MŠ // Človek a spoločnosť

ZŠ // vlastiveda, dejepis

5. ročník

Človek v premenách času a priestoru

6. ročník

Obrazy starovekého sveta

- ☀ Klúčové slová: archeológ, vykopávky, artefakty, múzeum, hmotné historické pramene, letopočet, región, stretávanie kultúr

Chcete žiakom a žiačkam sprostredkovať skúsenosť samostatného objavovania histórie? V tomto programe si vyskúšajú vzrušujúcu, ale aj náročnú prácu archeológa či archeologičky. Zoznámia sa s množstvom úloh, ktoré musia plniť, postupnosťou ich práce, ale aj s tým, čo všetko vo svojej práci dokumentujú. Potom ako sami vykopú vlastný archeologický nález, realizujú jeho dôslednú odbornú dokumentáciu. Následne v expozícii vyhľadajú podobné nálezy a bližšie spoznajú ich príbeh.

► ŽIVOT NA HRANICI RÍMSKEJ RÍŠE

Miesto: Antická Gerulata
Múzeum je otvorené od apríla do októbra.

Trvanie: 60 minút

Vhodné pre: II. stupeň ZŠ, SŠ

Prepojenie na iŠVP:

ZŠ // dejepis

6. ročník

Obrazy starovekého sveta

SŠ // dejepis

1. ročník

Stopy antiky

- ☀ Klúčové slová: Rímska ríša, Limes Romanus, vojaci, každodennosť, vojenský tábor, architektúra, život civilného obyvateľstva, pohrebný rítus, rímske náboženstvo, strava Rimianov, UNESCO

Ako vyzeral bežný deň rímskeho vojaka? Ako fungovala obec na hranici Limes Romanus? Ako sa stavali rímske vojenské tábory? Antická Gerulata ako rímsky vojenský tábor typu castellum ponúka odpovede na všetky tieto otázky a aj mnohé iné. Spolu sa pozrieme na každodennosť

vojenskej služby, na fungovanie obchodu s tovarom, na mnohé remeslá, ktoré Rimania ovládali, ale aj na výstavbu samotného tábora. Žiaci a žiačky v skupinovej práci zistia informácie o živote rímskeho vojaka, o výstavbe a prestavbe tábora Gerulata, o civilnom obyvateľstve a remeslách, ale aj o rímskom pochovávaní mŕtvych a ich božstvách.

Lektorské programy

▶ AKO SA BRATISLAVA STALA MESTOM?

Miesto: Expozícia dejín mesta
Stará radnica
Múzeum je otvorené celoročne.
Trvanie: 60–90 minút
Vhodné pre: I. a II. stupeň ZŠ, SŠ

Prepojenie na iŠVP:

ZŠ // vlastiveda Moja obec
// dejepis

5. ročník Človek v premenách času a priestoru
6. ročník Obrazy stredovekého sveta
7. ročník Slováci v Uhorskom kráľovstve

SŠ // dejepis

1. ročník Stopy stredoveku

☀ **Kľúčové slová:** historické pamiatky v obci, mestská samospráva, stredoveké mesto, privilégia, richtár, mestské voľby, súdnictvo, mestský archív, mestskí zamestnanci, korunovácie, šľachta

Aby mesto fungovalo, musí ho niekto riadiť. Tak to bolo aj v prípade mesta Bratislavy. O tom, kto má stáť na čele mesta a starať sa oň, hovorí privilégium Ondreja III. z roku 1291. Tento dokument položil základ mestskej samosprávy a určil jej pravidlá. Na komentovanej prehliadke v expozícii dejín mesta sa pozrieme do autentických priestorov, ktoré kedysi mestská rada používala. Budeme hovoriť o richtároch, o tom, ako sa riešili spory medzi obyvateľmi, o práci mestských radných a iných zamestnancoch, ale aj o tom, ako prebiehali voľby.

▶ ANTICKÁ GERULATA

Miesto: Antická Gerulata
Múzeum je otvorené od apríla do októbra.
Trvanie: 60 minút
Vhodné pre: II. stupeň ZŠ, SŠ

Prepojenie na iŠVP:

ZŠ // dejepis

6. ročník Obrazy starovekého sveta

SŠ // dejepis

1. ročník Stopy antiky

☀ **Kľúčové slová:** Rímska ríša, Limes Romanus, vojaci, každodennosť, vojenský tábor, architektúra, život civilného obyvateľstva, pohrebný rítus, rímske náboženstvo, strava Rimánov

Počas komentovanej prehliadky spolu so žiakmi a žiačkami preskúmame príbeh antických pamiatok. Zoznámime sa s vývojom vojenského tábora Gerulata, ktorý bol zapísaný aj do zoznamu UNESCO. Jeho poloha je jedinečná v tom, že chránil Carnuntum, hlavné mesto Hornej Panónie. Nájdené predmety každodennej potreby vypovedajú veľa o živote na tomto území. Kto všetko v ňom a v jeho okolí býval? Ako sa tábor v čase vyvíjal a menil? Antickú Gerulatu zasadíme do kontextu Limes Romanus a dejín Rímskej ríše. Pri samostatnej práci s pracovným listom budeme zisťovať informácie o nálezoch z expozície. Aktuálna expozícia Antickej Gerulaty reflektuje vojenský a civilný život jej obyvateľov spolu s náboženskými spôsobmi pochovávania.

▶ HRAD DEVÍN

Miesto: Hrad Devín
Múzeum je prístupné celoročne.
Trvanie: 45 minút
Vhodné pre: II. stupeň ZŠ, SŠ
Prepojenie na iŠVP:
ZŠ // dejepis
6. ročník Obrazy starovekého sveta

7. ročník

Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline,
Slováci v Uhorskom kráľovstve
Moderný slovenský národ

8. ročník

SŠ // dejepis

1. ročník

Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline,
Habsburská monarchia v novoveku
Moderný slovenský národ

2. ročník

- ☀ **Kľúčové slová:** praveké osídlenie, Kelti, Germáni, Rimania, Veľká Morava, stredoveký hrad, Napoleon Bonaparte, štúrovci, pamiatka ako symbol, hrad v dejinách 20. storočia

Hrad Devín píše svoju históriu už viac ako 7000 rokov. Na lektorskom výklade máte možnosť dozvedieť sa viac o existencii a vývoji hradu. Budete putovať do obdobia praveku, predstavia sa vám rímski vojenski legionári a bližšie sa pozriete aj na život Slovanov. A týmto ani zďaleka neskončíme. Hrad Devín patril aj mnohým šľachtickým rodinám. Tie hrad prestavovali a dostavovali podľa svojej potreby a aktuálneho umeleckého vkusu. Hrad Devín bol tiež zasiahnutý mnohými bitkami, medzi inými je s jeho históriou spojený aj Napoleon Bonaparte. Hrad sa stal významným symbolom v časoch štúrovcov a je ním dodnes. Aj preto sa určite oplatí navštíviť ho.

► MÚZEUM JANKA JESENSKÉHO

Miesto: Múzeum Janka Jesenského Múzeum je prístupné len po objednaní na prehliadku s lektorom.	ZŠ // dejepis 9. ročník	Česko-Slovensko v medzivojnovom období, Slovenská republika (1939 – 1945)
Trvanie: 30 minút Vhodné pre: II. stupeň ZŠ, SŠ Prepojenie na iŠVP:	// slovenský jazyk a literatúra	
	SŠ // dejepis 2. ročník	Premeny Československa
	// slovenský jazyk a literatúra	

- ☀ **Kľúčové slová:** literatúra, kultúra medzivojnového obdobia, funkcionalizmus, architektúra, bývanie, intelektuálne umelecké kruhy

Príďte sa zoznámiť s tým, ako kedysi bývali Janko a Anna Jesenski, dve významné postavy slovenskej inteligencie a vyššej strednej vrstvy v medzivojnovom období. Byt Jesenských sa nachádza na zvýšenom prízemí vily Jakuba Sonnenfelda, ktorú navrhol významný slovenský architekt židovského pôvodu Friedrich Weinwurm. Prejdete sa autentickými priestormi bytu, tiež si budete môcť pozrieť dobový nábytok pochádzajúci z pozostalosti Jesenských a porozprávame si o ich živote v Bratislave.

► ĽUDIA A MESTO

Miesto: Apponyiho palác Výstava je otvorená od 22.9.2022 do	7. ročník	Habsburská monarchia na prahu novoveku
Trvanie: 60 minút	8. ročník	Moderný slovenský národ
Vhodné pre: I. a II. stupeň ZŠ, SŠ	9. ročník	Československo za železnou oponou
Prepojenie na iŠVP:		
ZŠ // vlastiveda Moja obec	SŠ // dejepis	
// dejepis	1. ročník	Stopy stredoveku, Odkaz novoveku,
5. ročník Človek v premenách času a priestoru		Habsburská monarchia v novoveku
6. ročník Obrazy stredovekého sveta	2. ročník	Slováci v Rakúsko-Uhorsku, Československo za železnou oponou

- ☀ **Kľúčové slová:** historické pamiatky v obci, mesto, osobnosti dejín, Bratislava, rieka Dunaj, sociálne vrstvy, mešťan, tereziánske reformy

Nová výstava Ľudia a mesto prezentuje obraz mesta a jeho obyvateľov od konca 13. storočia po 90. roky 20. storočia. Počas lektorského výkladu si spolu žiakmi a žiačkami porozprávame o vývoji mesta Bratislava. V úvode pomocou časovej osi si začleníme mesto do štátnopolitického rámca, povieme si o významných udalostiach a osobnostiach dejín. Vývoj mestského priestoru žiaci a žiačky spoznajú štyri samostatné miestnosti – Mesto v hradbách, Mesto otvárajúce sa, Mesto rozrastajúce sa a Mesto na dvoch brehoch. Vývoj mesta je doplnený zasadením do geograficky vytvoreného priestoru riekou Dunaj a podobami právneho postavenia mesta. Vo výstave sa nachádza aj mnoho mapových, grafických a iných vizuálnych interaktívnych prvkov. Určite zaujme aj zásadný prvok výstavy, ktorým je zakomponovanie životného štýlu obyvateľov (anonymných ale aj konkrétnych) prostredníctvom artefaktov spojených s ich profesiou, predmetov každodennosti, archívnych prameňov dokladajúcich statusové a sociálne rozvrstvenie obyvateľov mesta.

Ako sa objednať?

Na vzdelávací program alebo lektorský výklad sa, prosím, objednajete písomne alebo telefonicky minimálne týždeň vopred. Prípadné zrušenie objednávky, prosím, oznámte mailom alebo telefonicky minimálne dva dni pred dohodnutým termínom.

✉ zuzana.zahradnickova@bratislava.sk
☎ +421 259 100 827 M: +421 911 714 278

📍 @muzeummestabratoslavy
📄 muzeum_mesta_bratoslavy
☎ +421 2 5910 0812
✉ mmba@bratislava.sk

Aktuálne vstupné
na www.mmb.sk.
Múzeum mesta Bratislavy
Radničná 1, 815 18

mmb.sk

